

KOLLÁR-KLEMENCZ LÁSZLÓ

Öreg Banda

Regény

Prüszkölő lovak

Csend volt. Már mindenki aludt a házban, a tehenek is elcsendesedtek odakint, a legfiatalabb borjú sem bőgött, aludt az egész birtok. Szenteste volt, bőven az éjféltől mise után. A szolgálók az alvó cselédlányok szoknyája alá furakodtak, a gyerekek a paplan alá rejtett ajándékaikhoz bújtak, a gerendáról rövid arany szalagon lógott a borovicska karácsonyfa. Anna ébren volt, de szeme csukva, mellén a férje nehéz karja pihent, nem tette le, lassan, mélyen vette a levegőt. Ébren akarta átélni, amit a családjától kap minden áldott nap, de különösen ezen a szent éjszakán. A kis Josefnek nyitva volt a szeme, a kandalló mellett a tisztaszoba sarkába húzott gyerekágyban feküdt. Nézte, csak nézte a fa alatt csillogó ajándékát, amit nem vihett be az ágyába, ő egyedül nem, pedig testvére, Éva párnáján ott lapulhatott a hajas baba, Annának az ura gondoskodó keze, csak neki nem lehetett a napsárgán csillogó hangszer az ágyába vinnie. A hold fényében nézte egész éjszaka, le nem vette róla a szemét. Az anyja tudta, nem alszik, ő is tudta, hogy anyja sem.

– Aludj, fiam, csukd be szépen a szemed, s ha holnapra kialszod magad, még jobban fogsz örülni a Kisézus ajándékának.

Nehezen vette le a hangszerről a tekintetét, mint ha többé nem láthatná, a szoba sötétjébe nézett, közben az emlékezetében tartotta a képét, hogy még ott legyen, ha majd becsukja a szemét, és előnti a fal felől az éjszaka.

A lovak prüsszkölve kanyarodtak be a sarkon, majd maguktól lassítottak annál a sárvető kőnél, ahol már tíz éve így teszik minden egyes nap. Anna fáradt volt, már nem volt olyan hideg, mint hajnalban, mikor elindult, vastag barna bársonykendőjét maga mellé terítette, felállt a bakon, meghúzta a gyeplőt. Hő! – mondta a két robusztus fekete lónak, megálltak lustán, a bőrszíjakat az ülés vas kartámlájához kötötte, és hátrafelé lépve – nagy szoknyája be ne akadjon az ostortartóba – megfordult, hogy leszálljon. Ekkor vette csak le szemét a lovakról, akik ugyan háttal álltak, és szemellenző volt a fejükön, mégis mintha láttak volna minden irányba. Az egyik elindult, s vele együtt a másik is, tettek néhány lépést az árok felé, a szekér platóján az üres kannák a hirtelen indulástól nagy csörömpöléssel borultak fel.

– Hő! Du bist e krósze oksz!* – kiáltotta az egyik lónak, visszalépett, és megrántotta a kikötött gyeplőt.

A lovak fújtak egyet, s nem mozdultak, csak a szemük fehérje villogott a ködben.

* Nagy ökör vagy!

– Menni akar ez, menni akar, majd megyünk, csak legyetek türelemmel!

Elég volt mára, már nem harsogott szerte, hogy tejet tessék, tejet! Aki még jött, elvitte azt a keveset, mi maradt hátul a nagy kannákban. Már csak egyben volt, néhány liter az alján, eladta mind, várt még a kocsi mellett délig, nem tudta, miért vár, tej már nem volt, de várt, ha teheti, mindig megvárja a delet a templom alatt, hogy jó hangosan hallja a soroksári harangszót, s ahogy elsőre megkongatják, csap a lovak közé, a harangok kusza hangja alatt menekülve, beleborzongva a hangzavarba, felpattan a kocsin:

– Gyí!

Harangoznak a templomban, hangosan harangoznak, hangosabban, mint mindig, harsognak a falvak harangjai, Soroksár, Újhartván, Vecsés, Dunaharaszti, tudta, olyankor egyszerre hallja az összes sváb falu harangját, ha akarja, s a hangjaik találkoznak a ködben, ahol rosszul lát, ott nemcsak jobban hall, hanem hangosabban is. Anna már nem szokott hajtani, vagy fuvarost fogadnak fel, vagy az ura, vagy az ura jobbkeze, a Vince, de ma nem tudott egyik sem, segítség meg nem volt. A Vince lebetegedett, a fiuk, Josef ma záróvizsgázott a Zenedében, az ura, a Miklós Újhartvánba ment megint, hogy kiválassza a földeket, sok földet megnézett már, de olyan homokos ott mind. Meghajtja a lovakat, nem sajnálja őket, oda sem kell csapnia az ostorral, csak kezébe fogja, s mint akik előre féltik az este nyugalját, trappolnak, hazafelé könnyebben, várja őket a friss széna a meleg istállóban, holnap hajnalban zörögve, hangosan indulnak vissza a városba a teli

tejeskannákkal, de nekik nincs holnap, csak éppen az van, ami most történik, hazafelé igyekeznek, ami megnyugtatja őket, de hogy otthon mi lesz, arra nem gondolnak, talán jobb is így. Késő van, egyedül lassabban járta be Soroksár utcáit, igyekszik, hogy mihamarabb pihenni tudjanak a lovak. A gazdaságban is szükség van ma rá, senki nem felügyeli az állatokat, az emberek, a tehenek tele tőgyekkel bőgnék az éhségtől bele az üres nagyvilágba, Vince meg az ágyat nyomja, csak meg ne haljon, ha elmegyünk majd innen, nem viszik magunkkal, de akkor is, nagy kár lenne érte, ha az úr magához venné, nem ártott az senkinek.

– Mein Gott, mein Gott, bocsáss meg neki mindennért, nem olyan rossz ember az, mint amilyennek mutatja magát.

A lovak a főtéren fordultak egy szűk kanyart, fordult a kocsi, fordultak a kerekek, fordult a rúd, s beálltak a keze alatt Nagykőrös irányába.

– Maga hajtja a lovakat? – kiáltott felé a káplán a paplak mellől.

– Én hajtom, ki más hajtaná, mai nap magam vagyok, mindenki szanaszét.

– Josef gyönyörűen fújt vasárnap, a feltámadás napján, kiragyogott a fia fligliharnijának a hangja.

– Igen?! – nézett fáradt mosollyal rá, de nem mondott többet, nem volt bőbeszédű, különösen diskurálni nem szeretett, de mindig mosolygott, és élvezte, ha mások beszéltek, majd a tisztelendőre bólintott, s a lovak felé fordulva elhajtott. Így szerették és így fogadták el Annát. Ahogy elhaladt a templom előtt, keresztet vetett, olyan nagy volt a szekér, hogy a templomból

kilépő hívők is keresztet vetettek a kocsi, a lovak meg a nagy kanyarodás láttán, ahogy az az asszony, aki ott ült a bakon, kezében a szíjakkal előrenézve, a jövőbe figyelve, mintha a kezében tartaná a hívők jövőjét is, s félelmet nem ismerve hajtáná csak előre, a hatalmas fakerekek alatt a kavicsok szétszaladtak, a lovak erő-
től duzzadtak, övük volt a legnagyobb gazdaság a környéken, egész Soroksárt ők látták el tejjel.

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.
www.magveto.hu
www.facebook.com/magveto
magveto.kiado@lira.hu
Felelős kiadó Dávid Anna

Nyomta és kötötte az Alföldi Nyomda Zrt., 2021-ben
Felelős vezető György Géza vezérigazgató

Felelős szerkesztő Szegő János
Kézirat-előkészítő Balogh Emerencia
Korrektor Tomka Eszter
A kötetet Pintér József tervezte
Műszaki vezető Takács Klári
Kiadványszám 9180
Minion betűtípusból szedve
ISBN 978-963-14-4117-8